Region Syddanmark
og de 22 kommuner

Afdeling/ Følgegruppe:	Følgegruppen for genoptræning og rehabilitering
Journal nr.:	
Udarbejdet af:	Lisa Albæk Pedersen
Dato:	16-09-2019

Referat

Møde: Følgegruppen for genoptræning og rehabilitering
Tidspunkt: 6. maj 2021 kl. 13.00-15.00
Sted: Teams – link i mødeindkaldelsen

Deltagere: Susanne Lauth, sygeplejefaglig direktør, Sydvestjysk Sygehus (medformand)
Marit Nielsen-Man, chef for Sundhed og Forebyggelse, Haderslev Kommune (medformand)
Deirdre Mary Toft, chefterapeut, Kolding Sygehus
Vivi Altenburg, leder af træning og rehabilitering, Varde Kommune
Diana Krogstrup, sundhedschef, Vejle Kommune
Bente Fournaise, chef for Sundhed, Handicap og Rehabilitering, Kerteminde Kommune
René Bender Jørgensen, chefterapeut, Sygehus Sønderjylland
Anne Lise Zilmer, chefterapeut, OUH
Michael Hejmadi Pedersen, praktiserende læge, PLO
Sekretariat:
Lisbeth Thule Offer, sundhedskonsulent, Haderslev Kommune
Lisa Albæk Pedersen, specialkonsulent, Region Syddanmark
Afbud
Ole Ryttov, sygeplejefaglig direktør, Psykiatrisygehuset

Ordstyrer: Susanne Lauth

Overblik over dagsorden:

1) Rehabilitering af senfølger efter Covid-19. Kl. 13.05-13.45

2) "Indtryk og Udtryk" – brugertilfredshedsundersøgelse på hjerneskadeområdet. Kl. 13.45-14.15

3) Kommissorium for arbejdsgruppe vedr. revidering af samarbejdsaftaler på hjerneskadeområdet. Kl. 14.15-14.30.

4) Drejebog for monitorering af genoptræningsplaner til mennesker med psykiatriske lidelser. Kl. 14.30-14.45.

5) Eventuelt. Kl.14.45-15.00

Dagsorden

1) Rehabilitering af senfølger efter Covid-19. Kl. 13.05-13.45

Størstedelen af de borgere, der har haft COVID-19, bliver raske igen uden behandling og kan vende tilbage til en normal hverdag igen, selvom det kan tage noget tid. En mindre gruppe kan dog opleve symptomer i længere tid. Der er rapporteret forskellige langvarige symptomer, hvoraf de hyppigste er:

- Åndenød og hoste
- Brystsmerter og hjertebanken
- Træthed og feber
- Kognitive problemer som koncentrationsbesvær, hovedpine, perifer neuropati og delir
- Mavesmerte
- Led- og muskelsmerter
- Symptomer på depression og angst
- Tab af lugte- og smagssans
- Hududslæt

Alle regioner har, på opfordring fra Sundhedsstyrelsen, oprettet senfølgeklinikker til patienter med uventede eller langvarige og komplekse følger ved covid-19. Senfølgeklinikkerne tilbyder tværfaglig vurdering og udredning med inddragelse af relevante fagligheder. I Region Syddanmark er senfølgeklinikkerne på henholdsvis Odense Universitetshospital og Kolding Sygehus.

Sundhedsstyrelsen har i marts 2021 udgivet en publikation "Senfølger ved COVID-19 – Anbefalinger til organisering af indsatsen for patienter med langvarige symptomer ved Covid-19".

Publikation beskriver organiseringen af indsatsen, hvor hovedparten af personer med langvarige symptomer, herunder senfølger efter sygdomsforløb med COVID-19, forventes at komme sig spontant. Andre vil opleve lette, men mere vedvarende symptomer, hvor der kan være behov for indsatser i primær sektor, herunder almen praksis, speciallægepraksis og i kommunalt regi. Dertil vil en gruppe patienter opleve langvarige symptomer fra et enkelt organsystem, i en sådan grad, at de vil have behov for en sundhedsfaglig indsats på en specifik sygehusafdeling.
En mindre gruppe personer får påvirket deres funktionsevne som følge af uventede eller komplekse og langvarige symptomer/ senfølger. Dette bør håndteres gennem en tværfaglig specialiseret sundhedsfaglig indsats på sygehuset.

Nedenstående figur viser en oversigt over ansvar og aktører.

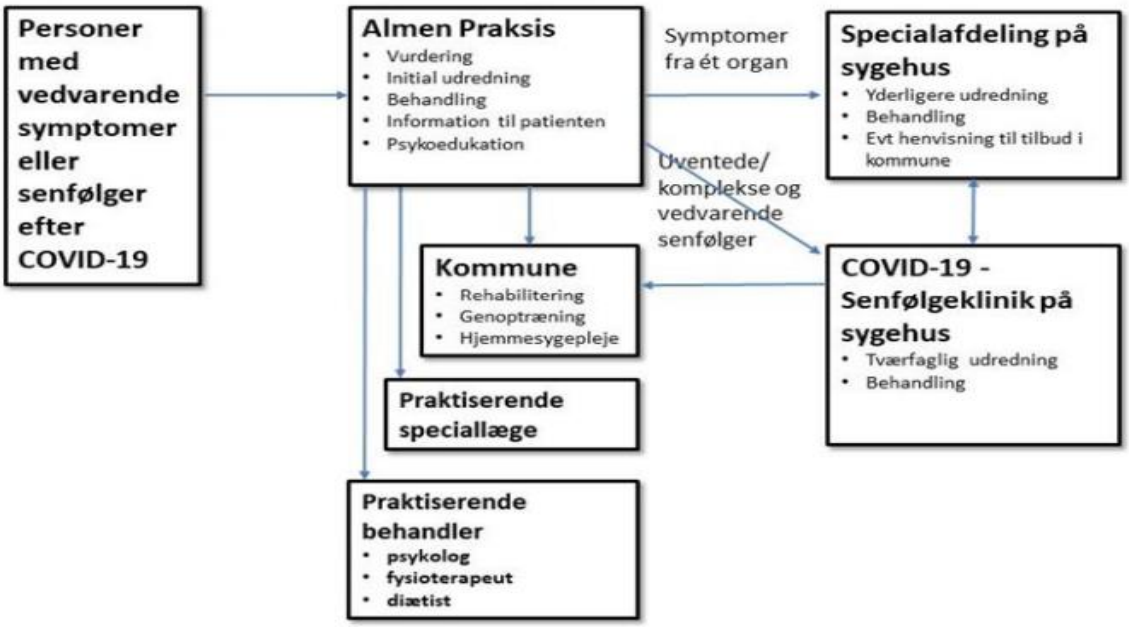

Sundhedsstyrelsen anbefaler etablering af nem rådgivning om visitation, da almen praksis spiller en central rolle i forbindelse med henvisning til udredning på sygehus og/eller til kommunale indsatser, som ikke er omfattet af en evt. genoptræningsplan.

Ligeledes anbefaler Sundhedsstyrelsen at det med fordel kan overvejes, at udarbejde ensartede visitationskriterier for kommunale indsatser på tværs af kommunerne, og videndeling på tværs af kommunerne, for at sikre gennemsigtighed og ensartethed i tilbuddene.

Region Midtjylland har haft en tværsektoriel arbejdsgruppe til at udarbejde en beskrivelse af organiseringen af arbejdet med senfølger efter covid-19, mens andre regioner ikke har nogle tværsektorielle beskrivelser/aftaler omkring håndteringen af senfølgerne, da det vurderes at håndteringen af senfølgerne kan ske inden for eksisterende aftaler.

Karen Mølgaard Christiansen fra Infektionsmedicinsk afdeling Q på OUH deltager på mødet og giver en status på og orientering om arbejdet med senfølger efter Covid-19.

Indstilling:
Det indstilles at Følgegruppen for genoptræning og rehabilitering:

- Drøfter status på rehabilitering af senfølger efter covid-19, og behovet for en samarbejdsaftale eller tilsvarende i Syddanmark.

Bilag:

- Sundhedsstyrelsens publikation "Senfølger efter COVID-19 – anbefalinger til organisering af indsatsen til patienter med langvarige symptomer efter Covid-19 – link: Senfølger efter COVID-19 (sst.dk)

Referat:

Oplæg ved Karen Christiansen, Infektionsmedicinsk afdeling Q på OUH:

Der er to senfølgeklinikker i Region Syddanmark hhv: medicinsk afdeling I Kolding, hvor patienten visiteres til relevant afdeling, og infektion medicinsk afdeling på OUH, hvor patienterne visiteres til COVID-ambulatoriet og følges i 6 måneder. På OUH er senfølgeklinikken tovholder på patienten, og der afholdes opstartsmøde, hvor patienten udredes.
Der er to patientgrupper med senfølger:

- De indlagte og svækkede, ofte ældre som kan håndteres i de eksisterende tilbud i kommunerne.
- De yngre, erhvervsaktive med tidligere højt aktivitetsniveau, som har haft et mildt sygdomsforløb.

De hyppige symptomer er:

- Fatigue, kognitive problemer, lydfølsomhed, åndenød, lavt funktionsniveau, depressive symptomer, stress, smags- og lugtenedsættelse.

2-3 % af alle borgere med COVID får senfølger.

Borgere henvises til senfølgeklinikkerne når der er bio-psyko-sociale faktorer der skal håndteres. Er der derimod kun udfordringer med ét organsystem, skal henvisningen ske direkte til sygehus afdeling

Senfølgeklinikken sender patienten videre til relevante afdelinger, almen praksis, psykolog og udarbejder genoptræningsplaner. Der udarbejdes genoptræningsplan til almen genoptræning på avanceret niveau og basalt niveau. Basaltniveau er primært patienter med udfordringer fra et organ.
Senfølgeklinikkens samarbejdspartnere i primærsektor er træningsafdeling, jobcenter samt almen praksis. En stor udfordring er, at der er store risiko for forværring af symptomerne, når patienterne bliver presset, og derfor er jobcentrene en vigtig samarbejdspartner, hvor samarbejdet med fordel kunne blive bedre.

Lette senfølger skal håndteres i almen praksis – fx lette tilfælde af fatigue. Patienterne går ofte for lang tid med symptomerne inden de får hjælp, og derfor er de ofte hårdt ramt, når de kommer på senfølgeklinikerne. Manglende erfaring i kommunerne, forskel i struktur og organisering i træningsafdelinger, pres fra arbejdspladser og jobcenter samt egenbetaling ved psykolog hjælp er nogle af de udfordringer, der opleves på senfølgeklinikken.

Drøftelser og input fra Følgegruppen:

Region Midt har oprettet en senfølgeklinik for børn – og Region Syddanmark har tilsluttet sig, således at der kan sendes børn dertil, hvis der er tilfælde, der ikke kan håndteres lokalt.

Der mangler kendskab til målgruppen i bl.a. kommunernes træningsafdelinger. Kendskabet er vigtigt, da fatigue er en barriere for træning, og træning skal doseres lavere, så borger ikke udmattes.

Almen praksis er godt klædt på til at henvise de borgere, der har svære senfølger, men mindre kendskab til håndtering af borgere med lettere senfølger, hvor almen praksis selv har ansvaret. Almen praksis gør opmærksom på, at der mangler et diagnosticeringsværktøj og behandlingsmuligheder.
Almen praksis har mulighed for at henvise patienterne til en afklarende samtale i kommunerne jf. sundhedsstyrelsen retningslinjer, men det er ikke nok at henvise, hvis ikke kommunerne har et tilbud.

Kommunerne har en opgave i at gå i dialog med arbejdsmarkedsområdet – måske kan der etableres et samarbejde med Følgegruppen for arbejde og uddannelse omkring denne opgave.

En fælles visitationspraksis kunne være gavnlig.

Almen praksis/praksisafdelingen i regionen er også vigtige parter i samarbejdet.

IPG SOF Fyn har planlagt at lave en forløbsbeskrivelse i forhold til senfølger efter COVID. Et arbejde der kunne være gavnligt for hele regionen.

Beslutning:
Følgegruppen vil beskrive det tværsektorielle samarbejde omkring borgere med senfølger efter COVID-19. Formandskabet afklarer internt, hvordan opgaven skal løftes og inddrager Anne Lise Zilmer på baggrund af de drøftelser, der har været i IPG genoptræning og rehabilitering Fyn.

2) "Indtryk og Udtryk" – brugertilfredshedsundersøgelse på hjerneskadeområdet. Kl. 13.45-14.15

På mødet i Følgegruppen den 8. december 2020 fik Følgegruppen en status på projekt Indtryk og Udtryk – måling af brugertilfredshed i forbindelse med genoptræning og rehabilitering af mennesker med hjerneskade.

I projektet er der udviklet et ret omfangsrigt spørgeskema til brug for borgere med erhvervet hjerneskade og et skema til pårørende til den hjerneskadede. Der er også udviklet en IT-platform hvorfra disse spørgeskemaer kan formidles, resultaterne samles op og i struktureret form leveres

tilbage til ansvarlige i de udførende enheder på sygehuse og i kommuner. 5 regioner og 65 kommuner har fra starten deltaget i projektet.

Sundhedsstyrelsen har tilkendegivet, at de ikke har ressourcer til at videreføre aktiviteten fra Indtryk og Udtryk i en fremadrettet driftsfase. Der har været rettet henvendelse til KL og Danske Regioner samt PRO-sekretariatet[1] med henblik på aftaler om fremtidig drift. Disse drøftelser har ikke ført til sikring af den fremadrettede drift grundet vurderingen, at ressourceforbruget forbundet med anvendelse af de udviklede spørgeskemaer ikke modsvarer gevinsterne.
På mødet i Følgegruppen for genoptræning og rehabilitering den 8. december 2020 blev det aftalt at Følgegruppen skulle præsenteres for de endelige resultater, når projekt var afsluttet.
Projektet er nu afsluttet, og der er udarbejdet nogle anbefalinger, som præsenteres af Dorthe Rokkedal fra Odense Kommune.

Indstilling:
Det indstilles at Følgegruppen for genoptræning og rehabilitering:

- Drøfter resultaterne af projektet, og om metoderne og værktøjerne udviklet i projektet ønskes anvendt i kommuner og sygehuse i Region Syddanmark fremover.

Bilag:
- Præsentation af projektet "Indtryk og Udtryk".

Referat:

Projektets endelige afrapportering vil tilgå Sundhedsstyrelsen og dertil vil der blive udformet PowerPoints samt kronikker og artikler fra patientorganisationerne.
Projektets formål har været at måle på brugertilfredshed i forbindelse med rehabilitering efter hjerneskade.
Svarprocenten har været lav. Kun 45 % af patienterne og 26 % af de pårørende har svaret.

Det er vurderingen, at spørgeskemaet skal videreudvikles og forenkles, hvis det skal anvendes fremadrettet. Data må gerne bringes videre og deles ud.

Drøftelse i følgegruppen:
Besvarelserne af spørgeskemaerne bidrager med vigtig viden fra borgerne omkring deres oplevelse af den ydelse de har fået.
De gode resultater fra kommunerne kan formidles videre eventuelt i sammenhæng med "Kommune PRO". Vejle Kommune vil gerne bringe det ind i styregruppen for Kommune PRO.

[1] PRO-sekretariatet betjener den nationale styregruppe for patientrapportrede oplysninger (PRO) og udbreder brug af PRO på tværs af sektorer i det danske sundhedsvæsen

Beslutning:
Følgegruppens formandskab retter henvendelse til SOF-formandskaberne med en opfordring om at drøfte erfaringerne fra Projekt "Indtryk og Udtryk, for dernæst at drøfte mulighederne for evt. lokal tilpasning og implementering.

3) Kommissorium for arbejdsgruppe vedr. revidering af samarbejdsaftaler på hjerneskadeområdet. Kl. 14.15-14.30.

På mødet i Følgegruppen for genoptræning og rehabilitering den 10. februar 2021 blev det besluttet, at der skal nedsættes en tværgående arbejdsgruppe. Arbejdsgruppens formål er at drøfte behovet for revidering af lokalaftalerne på hjerneskadeområdet og udarbejde oplæg til reviderede aftaler. Punkt blevet udskud fra det mødet i Følgegruppen den 7. april 2021.

Indstilling:
Det indstilles at Følgegruppen for genoptræning og rehabilitering:

- Godkender kommissoriet for arbejdsgruppen på hjerneskadeområdet
- Påbegynder udpegningen til arbejdsgruppen

Bilag:

- Udkast til kommissorium for arbejdsgruppen

Referat:
Kommentarer til kommissoriet:

- Publikation om måleredskaber og vurderingsmetoder skal inkluderes.
- Fokus på forankring på socialområdet
- Socialstyrelsens beskrivelse af specialiseringsniveauer.
- Procesplanen skal tilpasses.

Hjerneskadeområdet kræver mange ressourcer, og derfor er det vigtigt med et velfungerende tværgående samarbejde og aftaler der sikrer ens praksis på området.

Det er vigtigt med en bred repræsentation i arbejdsgruppen og det skal være muligt at inddrage eksperter ad hoc.

Det undersøges om Fælles Kommunal Sundhedssekretariat kan indgå som sekretariat i arbejdsgruppen.

Beslutning:
Kommissoriet tilrettes og sendes til godkendelse hos følgegruppen via mail.

Anne Lise Zilmer og Vivi Altenburg deler formandskabet for arbejdsgruppen.

4) Drejebog for monitorering af genoptræningsplaner til mennesker med psykiatriske lidelser. Kl. 14.30-14.45.

Følgegruppen for genoptræning og rehabilitering besluttede på mødet den 10. februar 2021, at antallet af genoptræningsplaner til mennesker med psykiske lidelser monitoreres, dette sker på baggrund af at Sundhedsaftalen 2019-2023 har et særligt fokus på at udvikle det datadrevne samarbejde. Viden og data skal synliggøre effekten og kvaliteten af de fælles indsatser og resultater.

Formålet med indsatsen er, at alle psykiatriske patienter får vurderet deres behov for en genoptræningsindsats, så alle patienter, der har behovet for genoptræning, også får det tilbudt.

Gennem monitorering af antallet af genoptræningsplaner til mennesker med psykiske lidelser, særligt med fokus på mennesker med angst og depression, opnås viden om, hvor mange genoptræningsplaner der udarbejdes til målgruppen.

Der er opsat følgende delmål

- Stigning i det samlede antal genoptræningsplaner til mennesker med psykiske lidelser
- Stigning i antallet af genoptræningsplaner til mennesker med angst og depression
- De lokale samordningsfora inden for psykiatrien øger fokus på kompetenceudvikling, samarbejde og videndeling lokalt

Monitoreringen vil bero på indhentning af såvel kvantitative som kvalitative data. Første afrapportering vil tilgå Følgegruppen for genoptræning og rehabilitering på følgegruppens møde i februar/marts 2022.

Indstilling:
Det indstilles at Følgegruppen for genoptræning og rehabilitering:

- Godkender drejebog for monitorering af genoptræningsplaner til mennesker med psykiske lidelser

Bilag:

- Drejebog for monitorering af genoptræningsplaner til mennesker med psykiske lidelser

Referat:

Den kvalitative del er vigtig – det er vigtigt at vurdere kvaliteten af genoptræningsplanerne.

Beslutning:
Drejebogen er godkendt.

Region Syddanmark
og de 22 kommuner

5) Eventuelt. Kl.14.45-15.00

Marit orienterer om status for kommunal sekretær til arbejdsgruppen for behandlingsredskaber og hjælpemidler (casekataloget).

Referat

- Marit Nielsen-Man har kontaktet de øvrige 21 sundhedschefer med henblik på at løfte sekretæropgaven i arbejdsgruppen for behandlingsredskaber og hjælpemidler